

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.325/2009/2.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Kádár Kata Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kádár Katalin ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Lászlófi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lászlófi Gabriella ügyvéd által képviselt ... **Szerkesztősége** (alperes címe) alatti székhelyű alperes ellen sajtó-helyreigazítás elrendelése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2009. április hó 15. napján kelt 7.P.20.768/2009/2. számú ítélete ellen az alperes részéről 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a **cég1**-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.000.- (tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a **cég1** az illetékes állami adóhatóság külön felhívására megfizetni a Magyar Államnak 24.000.- (huszonnégyezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az alperes kiadásában megjelenő ... című napilap 2009. március 10-ei lapszámának címlapján „Négy színész távozik a ...-i teátrumból” címmel cikk jelent meg a sajtótársulatban bekövetkező változásokról. Illusztrációként ugyancsak a címlapon fényképfelvételt közöltek, amelyen a felperes, a ... Színház színművésznője látható, jobb keze felemelve, kézfeje ökölbe szorítva, középső ujjával egyenesen felfelé mutat, miközben tenyerét maga felé fordítva tartja. A fényképfelvétel alatt a következő felirat olvasható: „felperes neve a tegnapi próbán.

Nem akar **(város neve)-ban** játszani". A cikk a továbbiakban ismerteti a színház egyes tagozataiban bekövetkező személyi változásokat, és idézi a felperest: „Még a szerződési tárgyalások előtt bejelentettem: nem kívánok a következő szezonban a társulat tagja maradni. A legfőbb ok: másképp alakultak a dolgok az évadban, mint ahogyan arról a szerződéskötéskor megállapodtunk - mondja felperes neve színművész, aki két szezon után távozik (város)-ról. Hogy hova, azt egyelőre maga sem tudja."

A felperes 2009. március hó 11. napján helyreigazítás közlésére kérte az alperest, mivel álláspontja szerint a 2009. március 10-i lapszámban megjelentetett cikk és az előző napon a színházi próbán készült fényképfelvétel együttes tartalma azt a valótlan benyomást kelti az olvasóban, hogy a közfelfogás szerint obszcénnek és sértőnek minősülő kézmozdulatával meg akarta sérteni a ... Színházat, valamint ... város polgárait amiatt, hogy nem szerződik újabb évadra a színházhoz. A megjelentetett kép és képaláírás a felperest előnytelen színben tünteti fel, miután az ábrázolt kézmozdulatot olyan személyek használják, akik véleményüket durván és kulturálatlanul fejezik ki. Ez különösen negatív megítélést von maga után olyan személy esetében, aki a kulturális élet területén dolgozik.

Az alperes a helyreigazítási kérelemre nem válaszolt, a felperes által megjelentetni kért közleményt nem tette közzé.

A felperes keresetében a következő tartalmú helyreigazítás leközlésére kérte az alperest kötelezni: „A 2009. március 10. napján megjelent lapszámban a „Négy színész távozik a (város neve)-i teátrumból" címmel megjelent cikkünkben felperes neve színművésztől megjelentetett képpel annak a látszatát keltettük valótlanul, hogy felperes neve színművész kézmozdulata arra irányult, hogy megsértse a ...-i színházat, valamint ... városát. A művésznőről készült kép a Shakespeare/B: A tévedések komédiája című előadás öltözés és smink nélkül megtartott próbáján készült, a művésznő a szerepe szerint mutatta a fotón ábrázolt mozdulatot. Szerkesztőségünk felperes neve művésznőtől ezúton is elnézést kér". Keresetlevelében megismételte a helyreigazítási kérelemben felsorakoztatott jogi érveit.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelmének indokolása szerint a sérelmezett cikk és képi ábrázolás valótlan tényeket nem tartalmaz, a fotózott gesztus a művésznő részéről a színdarab eljátszása során több alkalommal kinyilvánításra került. A kép szerkesztése és az ahhoz fűzött képaláírás ugyanakkor a szerkesztő véleménynyilvánítása volt, amely tekintetében helyreigazításra nincs mód. A felperes, mint közszereplő nem kifogásolhatja, hogy a róla készült fényképfelvétel közreadásra került, a cikk tartalma pedig nem alkalmas arra, hogy a felperesről negatív értékítélet alakuljon ki.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy annak jogerőre emelkedését követően 8 nap alatt a ... című napilapban, a 2009. március 10-i lapszámban „Négy színész távozik a ...-i teátrumból” című cikkel azonos módon - a címlapon - tegye közzé az alábbi közleményt: „Lapunkat a Csongrád Megyei Bíróság 7.P.20.768/2009/2. számú ítéletével a következők közlésére kötelezte:

HELYREIGAZÍTÁS:

„A 2009. március 10. napján megjelent lapszámban a „Négy színész távozik a ... teátrumból” című cikkben, a felperes neve színművésznőről megjelentetett képpel és annak szövegkörnyezetével valótlanul keltettük annak látszatát, hogy felperes neve kézmozdulata a ... Színház és a város megsértésére irányult, azt célozta. A művésznőről készült kép a Shakespeara/B: A tévedések komédiája című darab öltözés és smink nélkül megtartott próbáján készült, ahol a művésznő szerepe szerint mutatta a fotón ábrázolt mozdulatot, annak nincs köze a teátrumból való távozásához. Szerkesztőségünk felperes neve művésznőtől ezúton is elnézést kér.” Határozatának indokolásában elsődlegesen rámutatott, hogy a sérelmezett kép és képaláírás egymással szoros összefüggésben van, azokat ezért egységben kell értékelni. Megállapítása szerint a felperes személyére és kézmozdulatára fókuszáló képszerkesztés a képaláírás második mondatával együttesen értelmezve azt sugallja az olvasó számára, hogy a felperes távozása okán, mintegy sértettségében „bemutat” a ... Színháznak és ... városának, hiszen a képen ábrázolt kézmozdulat hétköznapi jelentése közismert, egyértelmű és rendkívül sértő. Az alperes tehát nem véleményt nyilvánított, hanem a való tényeket hamis színben tüntette fel, azt sugallta, hogy a felperes távozása okán megsértette a színházat, illetve a közönséget. Mivel a jogsértés a való tények hamis színben való feltüntetésével már önmagában megvalósult, szükségtelennek ítélte annak vizsgálatát, hogy a cikk nyomán negatív értékítélet alakult-e ki a felperesről vagy sem.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása érdekében. Érvelése szerint a képi ábrázolás valótlan tény nem tartalmaz, valós tény hamis színben nem tüntet fel. A felperesről nyilvános próbán készített felvétel közreadása jogellenesnek nem minősíthető, és az az aláírott szöveggel együtt sem alkalmas a felperesről negatív értékítélet kialakítására. Az alperesi álláspont szerint tényállítást az újság nem fogalmazott meg és valótlan látszatot sem keltett, így nem keltette azt a hamis látszatot, hogy a felperes, mint magánszemély negatív tartalmú üzenetet közvetítene a város vagy a színház felé. A szerkesztőségnek az a tevékenysége, amellyel a szöveg nyomatékossá tételéhez a próbán készített felvételt mellékelte, a Shakespeare mű feldolgozásának módjához kapcsolódó véleménynyilvánításnak minősül, amely sajtó-helyreigazítás alapját nem képezheti, s a felperest esetlegesen ért jogsérelem sem orvosolható e jogintézménnyel.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult. Hivatkozása szerint a sérelmezett közlemény nem véleménynyilvánítást, a bemutatott darabbal kapcsolatos kritikát fogalmaz meg, a cikk -

annak egészét tekintve - ugyanis színikritikai elemeket egyáltalán nem tartalmaz. Csatolta a leközölt fényképfelvételen látható gesztus jelentéstartalmára és az ezt használó személyekkel kapcsolatosan kialakuló értékítéletre vonatkozóan elkészített magánszakértői véleményt.

A fellebbezés **alaptalan**.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének ténymegállapításaival és abból levont jogi következtetéseivel, érvelésével maradéktalanul egyetért.

A fellebbezés kapcsán mutat rá az alábbiakra:

A sajtó mint tömegtájékoztatási eszköz rendeltetését (az olvasók tájékoztatását, a közgondolkodás formálását) csak akkor tudja betölteni, ha a közölt cikkek kettős mércének felelnek meg: híven tájékoztatnak a valóságról, ugyanakkor közléseikkel nem sértik mások személyiségi jogait. Helytálló az alperes azon fellebbezési hivatkozása, miszerint önmagában a leközölt fénykép, illetőleg a szöveg aláírás valós tényeket tartalmaz. Ezeket azonban egymástól elkülönítetten vizsgálni nem lehet, hiszen a képaláírás célja a publicisztikában is a képi ábrázolás magyarázata, tartalmának pontosítása az olvasó számára, tehát azok egymással szoros összefüggésben állnak, értékelésükre csakis egységesen van lehetőség, ahogyan erre nézve a PK. 12. számú állásfoglalás II. része is egyértelmű iránymutatást ad. Ennek megfelelően vizsgálva a kép és aláírt szöveg együttes jelentéstartalmát megállapítható - mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helytállóan fejtette ki ítéletében -, hogy azt sugallja az olvasó számára, miszerint a felperes a színházból való távozásával összefüggésben sértettségében használja a közvélemény által kifejezetten vulgárisnak, zavarba ejtőnek minősített kézmozdulatot. Ezt az értelmezést támasztja alá a felperes által a fellebbezési szakban csatolt magánszakértői vélemény nem vitatott megállapítása is. Mindezekből következően a címlapon közzétett képnek és a képaláírás második mondatának fentebb részletezett együttes jelentéstartalma hamis színben tünteti fel a valóságot, ezért alkalmas a felperes személyhez fűződő jogainak, érdekeinek megsértésére, ezzel pedig megalapozza a Ptk. 79. § (1) bekezdésében rögzített helyreigazítás elrendelését.

A fellebbezésnek az a hivatkozása ugyanakkor, hogy a ... Színház által bemutatott Shakespeare adaptáció képszerkesztő általi kritikája a sérelmezett cikkrészlet illetőleg a darab próbáján készült fotó, ekként az véleménynyilvánításnak minősül, teljességgel alaptalan. A színházi kritikának, mint publicisztikai műfajnak sajátosságából adódóan bírálatot kell tartalmaznia, a darab illetőleg az előadás értékeinek, hibáinak esztétikai elvek alapján történő megítélését. Ez lehetséges objektív ismérvek alapján, törekedve az előadás társadalmi hatásának, eszmei és művészi jelentőségének bemutatására, vagy pusztán a kritikus egyéni benyomásait

összegezve. Mindenképpen fel kell azonban tüntetni benne a bírált színpadi mű szerzőjét és címét is a kritika beazonosíthatósága érdekében. A kifogásolt cikk a felsorolt követelmények egyikének sem tesz eleget, hiszen még a képaláírás is csupán a „tegnapi próbát” említi, mellőzve a színdarab megjelölését. A cikk a továbbiakban is kizárólag tényeket közöl a társulatban bekövetkező változásokról, s ezzel összefüggésben nyilatkoztatja a távozó tagokat, illetőleg a főigazgatót, ugyanakkor a színház által műsorra tűzött egyetlen előadás kritikáját sem tartalmazza, színikritikának tehát nem tekinthető.

A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - annak mindenben helyes indokaira utalással - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A részleges jogképességgel rendelkező alperes pervesztességére tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a ... című napilapot kiadó **cég1**-t, mint sajtószervezt kötelezte a felperes jogi képviseletével összefüggésben felmerült másodfokú perköltség viselésére. Ennek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. §-ának (1) és (6) bekezdései alapján határozta meg, eltérve a (3) illetőleg (5) bekezdésben foglalt mértéktől, figyelemmel a felperesi képviselő másodfokú tárgyaláson való megjelenésével kapcsolatosan felmerült költségekre is.

Ugyancsak a kiadót kötelezte a másodfokú bíróság a pervesztes alperest a per tárgyánál fogva az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján megillető illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen le nem rótt másodfokú eljárási illeték megfizetésére a Kmr. 13. § (2) és 15. § (1) bekezdései szerint.

S z e g e d , 2009. május 27.

Dr.Szeghő Katalin sk..
a tanács elnöke

Kiss Gabriella sk..
előadó bíró

Zanócné dr.Ocskó Erzsébet sk..
táblabíró